

SAMOBORSKI LIST

Glasiilo za promicanje lokalnih interesa.

God. VI.

Broj 23.

„Samoborski list“ izlazi svake nedjelje u 8 sati ujutro. PRETPLATA na četvrt godine iznosi za domaće pretplatnike K 1-70, za vanjske s poštarinom K 2, za inozemstvo K 2-25. Na pč i na cijelu godinu razmjerno više. Pojedini broj stoji 16 filira. Uprava i uredništvo nalazi se na trgu Leop. Salv. br. 20.

U Samoboru
4. lipnja 1911.

OGLASE prima uprava, a plaća se za petlini redak u redakcijskom dijelu 20 fil. u oglašnom 10 fil. Za oglaš, koji se više puta uvrćuje, daje se znatan popust. Novci se šalju upravi, a rukopisi uredništvu „Samob. lista“. Neplaćena se pisma ne primaju. Rukopisi se ne vraćaju.

Marvogojstvo u samoborskom kotaru.

III.

Uvadjanje i gojidba simentalske pasmine u spomenutim selima podvrške općine, najsigurnije će se razviti, ako uz taj rad prionu upočetku samo oni marvogojci, koji imaju zato najveću volju. Postepenim podučavanjem pojedinih seljaka došlo bi se, ako i nešto kasnije, ali to sigurnije do trajnog uspjeha.

U kratko će vrijeme biti sazvano opć. stočarsko povjerenstvo, u kojemu bi trebalo prijedlog staviti, da se na slijedeću sjednicu pozovu najbolji gospodari i najnapredniji marvogojci. Ovi bi ljudi jamačno uglavnome pristali na taj pothvat. Svakako će biti nužno, da koji strukovnjak u marvogojstvu potanko uputi gospodare u timarenje stoke, te korist, koju bi marvogojci uživali.

Do danas je već dokazano, da se simentalska goveda kod nas lako nriče na naše podneblje, pa da s te strane nema opasnosti.

Koliko je meni poznato, a imao sam dosta prilike promatrati udomijene simentalce, ne boluju ta goveda, pretpostavivši razumnu gojidbu, ništa više, negoli domaća goveda pod istim prilikama. Dogadja se, da telad importiranih bredjih krava lako kod nas pogine, dok već slijedeće tele nije bolati izvrgnuto.

Što se hranidbe tiče, tu su naši bolji gospodari dobro upućeni. Drukčije je kod

nas s uredjenjem staja. Osobito u našoj okolici vrlo su loše staje uredjene. Glavna je pogrješka, što su staje obično pretijesne, a malne svagdje bez svijetla. Naš seljak žalibože ne zna cijeniti svijetlo, pa mu je suviše u staji načiniti prozore. Medjutim nije ni čudo što u stajama nema prozora, kad često i u kućama nema dovoljnog svijetla. Ovo je velika pogrješka i mana našeg seljaka.

Sasma drukčije rade stranci, razni doseljenici. Imade sela, gdje čovjek izvana po kućama, stajama i dvorištima znade, da li tu stanuje naš čovjek ili doseljenik.

Ovakovim i sličnim nedostacima moglo bi se predusresti najbolje u spomenutim selima, budući da su na okupu, a blizu Samoboru, gdje bi se našlo ljudi, da drže strukovna i opć. pička predavanja. G.

Domaće vijesti.

Lječilišno povjerenstvo u Cirkvenici u svojoj redovnoj sjednici održanoj 18. svibnja izrazilo je svoju ponovu zahvalu kot. predstojniku u Samoboru, gosp. Milanu Ključecu, sjećajući se njegove osobite brige i truda oko razvitka lječilišta Cirkvenice, čije se nastojanje oko interesa Cirkvenice i danas svuda živo opaža.

Promjene u svećenstvu. Duhovni pomoćnik g. Adolfo Poločki premješten je iz Daruvara u Samobor za drugoga.

Pregledba cjepljenja boginja obavio je prekojuče kot. liječnik dr. Krnić u zgradi trg. škole. Uspjeh se može nazvati osobito povoljnim.

poznat ćemo je po već prije spomenutim crnim škrljavicama i kremenim gromačama, kojih nalazimo kod Hamers i dalje u šnu doline, koju je stvorila Lipovačka Gradna. Kremenite gromače otkidaju kod Hamers i upotrebljavaju ih za gradnju, a izvrane su i za mlinsko kamenje, dok crni škrljavi pijesak tako lako uporabivi. Iste nalaze nalazimo u dolini Ludyč-potočka, a osobito su njepo razvite u dolini Rudarske Gradne, gdje počinju baš kod kuće gosp. Borata. Slične nalaze nalazimo i između Brđane i Grđanjaca na drugoj strani Samoborske gore.

Ne ako i kameno-ugljena doba za Samoborsku goru nije bila blagotvorna stvorivši bogate nalaze ugljena, to je ipak baš ona od vanredne važnosti povodi korisnih rudaba, koje u njoj nalazimo. U kameno-ugljenom epizodnom razviku, se kod Ruda nalaze i bakrene rude, gdje su je još prije nekoliko decenija kopali. Samoborska je dakle željezna i bakrena industrija vezana na kameno-ugljeno doba, dok sadra, koje ima u našoj gori također usobitju pripada dobi triasa, o kojoj ću također progovoriti nakoliko riječi.

Kameno-ugljena formacija pripada drugoj velikoj dobi u povijesti naše zemlje.

Kr. državna šumarija u Samoboru. Državna šumarija koja već više godina ima sjedište u Kalju, imala bi se preseliti u Samobor. Šumarski ured već je dobio dozvolu od ministarstva, da može prenijeti svoje sjedište, uz uvjet, da nadje u Samoboru prikladan stan. Kako držimo, da glede stana ne će biti neprilika, a čujemo da se već vode pregovori glede nekih stanova, mogao bi Samobor dobiti šumarski ured već od 1. kolovoza. U šumarskom uredu namješten je 1 šumar, 1 nadlugar i 1 pisar. — Kako državne šume čitavog Zumberka spadaju u upravu ove državne šumarije, interesirane stranke iz ovog područja dolazile bi u Samobor, a tim bi i naše mjesto dobilo živahniji promet.

Vodoskok u Samoboru. Na krasnom perivoju kotarskoga suda, dao je kotarski sudac gosp. dr. Rudolf Horvat urediti o vlastitom trošku vodoskok. Rezervoar koji sadržaje do 1 i pč hl, puni se vodom iz zdenca, a cijev je vodjena ispod zemlje do vodoskoka, koji baca uvis vodu preko 3 metra na štrčnicu od 14 trakova. Basen je ukusno gradjen od umjetnog kamena izradjenog u ovdashnoj Centralnoj industriji g. Fr. Malzata, dok je posao oko namještenja i polaganja cijevi obavio naš domaći obrtnik g. Melinščak. — Izmedju bujnog zelenila i mirišljiva cvijeća, ovaj vodoskok upravo krasno pristaje, te podaje još više čara rečenome parku. Ovo je ujedno prvi vodoskok u Samoboru, koji je vrlo dobro zamišljen i doista praktično izveden.

Velika ljetna svečanost. Hrv. akad. tamburaški i pjevački zbor „Krešimir“ priredjuje veliki koncert s plesom na Duhovski ponedjeljak 5. lipnja u svratištu „Pensiona“. — Početak u 3 sati popodne. Ulaznina 50 filira po osobi. Program bit će vrlo obilan.

NEŠTO IZ POVJESTI SAMOBORSKE GORE.

Filo Fran Štapa.

II.

Najstariji dio gore samoborske sačinjavaju crni škrljavi i kremenite gromače, koje pripadaju kameno-ugljenjnoj formaciji, nazvanoj tako po bogatim nalazima ugljena, baš se u njoj javlja u velikoj množini. Zlatno u Samoborskoj iko i u Zagrebačkoj gori nema tomo ugljena ni traga, jer se je u obli ova gore razvio onaj dio kameno-ugljeno formacija, koje zove napredukativnom t. j. koje nema kameno-ugljena. Neki spominju dođu, da se je u razlopinu kod Ruda našlo prvog uzroka, ali po ovoj prilici u tako maloj množini, da nikako nije palo ni na um, da se vodi. Ovdje bih spomenuo, da Samoborska gora ima ugljena (malim dijelom kod Grđanjaca), ali je nalaz mnogo manji i nije ni u takvom razmjeru sa ostalim kameno-ugljenom. Analiza tog ugljena pokazala je, da je to prvi lignit i da nije od veće važnosti. Kameno-ugljeno formacija u Samoborskoj gori zaprema razmjerno malen prostor a

Učenjaci zovu tu dobu paleozoikom ili starom, a znatno je, što je u toj dobi počeo sav život na zemlji. (Prvo doba ili prastaro je ono, u kojem još nema na zemlji ni životinja ni bilina, već je sav život na zemlji sastojao u riganju vulkana i čestim potresima.)

U drugoj dobi erupcije bivaju manje, a toplina po čitavoj zemlji jest jednaka, što nam dokazuju biline i životinje, koje su jednake po čitavoj zemlji — kao na jugu — tako i na sjeveru. Ovo doba ima 4 velika odsjeka: Silur, devon, karbon i perm.

Svaki ovaj odsjek važan je po svojem životinjstvu ili bilinstvu. U Siluru javljaju se niše životinje i prvi raci, u devonu nalazimo prve ribe, a u kamenoj ugljenoj dobi (karbon) razvilo se bujno raslinstvo koje je stvorilo kameni uglj i t. d.

U gori samoborskoj ne nalazimo traga ni jednoj od ovih odsjeka do već prije spomenute i opisane kameno-ugljene dobe. Ostanaka životinjskih i bilinskih nema. Neki doduše kažu, da su našli u crnim škrljavicama u dolini Lipovca ostanaka nekadanjih bilina, ali ja ih uz najpominju potragu do danas nigdje u našoj gori nisam našao,

Gradnja štedionice. Gradnja nove kuće Samoborske štedionice napredovala je već tako, da su jučer zidovi dosegli on-ovisinu, koja je nužna, da se počne sa postavljanjem krova. Po starom običaju, koji se održava u takim zgodama, dala je jučer Samoborska štedionica zidarima i radnicima zaposlenima kod gradnje veselicu u gostionici Franje Budija. Razumije se, da je ova „gliha“ protekla u ugodnom raspoloženju.

Pregledanje. U petak je u Samobor prispio izaslanik ministarstva za zemaljsku odbranu, satnik g. Krištof i pregledao spise vojne referade kod ovdašnje kot. oblasti.

Nova cesta. U subotu obavljeno je po nadinž. Seifertu strukovno pregledanje trase nove još neizgradjene ceste Samobor—Piješevica—Jaska. Ova cesta imala bi se dokora sagraditi, a tim će biti zadovoljeno davnoj želji okolišnog pučanstva.

Odmjera tecivarine III. razreda. U Samoboru boravi tajnik financ. g. Geršić radi predradnja za odmjera tecivarine III. razreda. Ovaj tjedan uređuje u opć. Podvrh, a idućeg u opć. Samobor.

Proslava Narodnoga blagdana u Samoboru. Diljem čitave domovine bit će proslavljen „Narodni blagdan“, dan apostola sv. Cirila i Metoda. U toj velikoj i važnoj narodnoj akciji, gdje se radi o tome, da se što više učini za hrvatske škole u Istri, ne će ni Samobor ni u kojem pogledu zaostati. Naša društva stupit će u međusobni sporazum i uglaviti program, prema kome će se proslava udesiti. Toliko možemo već sada reći, da će se proslava Narodnoga blagdana prirediti u većem stilu, a u toj patriotskoj akciji bez sumnje će sudjelovati i sve naše rodoljubivo građanstvo te dokazati i ovom zgodom, kako znađe osjećati za narodnu stvar.

Proslava Narodnoga blagdana imala bi se u Samoboru prirediti ne 5., već 9. srpnja, prema sadašnjoj osnovi, na koji dan pada nedjelja, pa će se tako pružiti prilika i širim krugovima našega općinstva da mogne prisustvovati slavi.

Skupoća živežnih sredstava. Jedna gospodja moli nas, da uvrstimo u općoj skupoci, koja se svuda osjeća, ne može uistinu biti Samobor izuzetak, ali cijene pojedinih živeža kod nas upravo su pretjerane i povišene u tolikoj mjeri, da se već više moraju odbiti na neograničenu samovolju pojedinih producenata negoli na faktične razloge opće skupoće. Tako je živad pogotovu skuplja nego u Zagrebu. Donekle smo mi to i sami krivi. Seljakinja neopravdano pretjera cijenu i nadje odmah zahvalnih kupaca. To je osokoli i ona tjera cijenu dalje, naposljetku dolazi do uvjerenja, da može svake nedjelje povisivati cijene i da će svaki put uspjeti.

premda ostali predjeti na zemlji, koji pripadaju istoj dobi, obiluju upravo sjajnim bilinskim ostacima.

Treće je doba u povijesti naše zemlje takozvano srednje doba (mezozoik). Klimatski odnosi ostali su gotovo isti kao i u paleozoikskoj dobi no nalazimo već mnogo savršenijih oblika bilinskih i životinjskih. Velikih je vulkarskih provala posvema nestalo, što nam dokazuje pomanjkanje eruptivnog kamenja.

Nasuprot tome nastale su goleme mase taložnog kamenja, od kojeg prvo mjesto zapremaju vapnene kame. I ovo doba dijele učenjaci u tri odsjeka. Zovu ih trias, jura i kreda. U triadskom odsjeku ove dobe javljaju se na zemlji ogromni plazavci, a pod konac ovog odsjeka i prvi sisavac. Od bilina preteše mah preslice i crnogorica. U juri su znatniji zastupnici životinjski kornjače, prave košunjače ribe, razne vrste guštera, koji su živjeli u moru, te su kadšto dosegli veličinu od 15 metara. No nesamo u moru, već je takovih ogromnih guštera bilo i na kopnu, a bilo ih je, koji su se posve slobodno kretali u zraku.

(Nastavit će se).

Tako je neki dana tražila jedna seljakinja iz okoliša za jedan par mladih patkica — još punih pahuljica, — 5 K. Treba da su zaista i kupci složni u tome, što je pravo, a što preko mjere pretjerano, jer prodavači već su se davno sporazumili na štetu konzumenata. Budemo li mi pristajali na pretjerane cijene, postat će prodavači na trgu sve smjeliji, a sve će to činiti, da ćemo morati još dublje pozizati u džepove. Tko plaća pretjerane cijene, pogoduje samo općem rastenju skupoće na trgu.

Brijačnice u Samoboru bit će na dan Duhova otvorene prije podne, dok će na Duhovski ponedjeljak ostati kroz čitav dan otvorene. Zato će biti u subotu prije Duhova, otvorene do 11 sati noću.

Škola u Pavačnjaku. Na drugom mjestu izvješćujemo, da je opć. odbor zamolio odgodu na 5 godina glede gradnje ove škole. Odbor je za to, da se proširi škola u Sv. Martinu, dok ima opet ostalih interesenata, koji traže da se u Pavačnjaku iznajmi soba za školu. — Svakako ovo kolebanje i nesuglasje ne može povoljno utjecati na razvoj školskih i prosvjetnih prilika, gdje se znađe, da je sadašnja škola u Sv. Martinu pretrpana jače nego ikoja u kotaru.

Istraživanje vina. Na osnovu novog zak. članka 47 od 1908. oduzeta su od svakog krčmara gostioničara, te većeg producenta uzorci vina te predloženi stalnom zemaljs. povjerenstvu za istraživanje vina. Vina su pronadjena valjanima a interesanti, od kojih su oduzeta vina, mogu mnijenja o istraživanju uvidjeti kod kot. oblasti za vrijeme uredovnih sati.

Nadjeno. Trg. bilježnik g. Stjepan Vuković, našao je jedan zlatan prsten te ga predao trg. poglavarstvu, kod kojega se neka vlasnik prijavi, da mu se izruči.

Vjenčanje. U srijedu se je ovdje vjenčao g. Mijo Kravec, čizmarski obrtnik, član vatrogasnog društva s gđicom. Emicom Smolko. — Bilo sretno!

Nedažan dobio batina. U utorak poslije podne dobio je Mato Sokolović, starac od 80 godina, ni kriv, ni dužan batina. Na njega je iz čista mira navalo neki stranac batinom i jednog starca tako dugo njome lupao, dok je nije slomio. Starac Sokolović udario naravski u zapomaganje, a kad se ljudi sjatili, podbrusio je već napadač pete. Pošto je slučaj prijavljen redarstvu, otputio se u potjeru za njim stražar Ferjančić, koji ga je dobio na kolodvoru i proglasio uapšenim. Bližnik izjavio je, da se zove Rajmund Bollek, rodom iz Graca, a zavičajan u općini Petrovsko, kot. Krapina. Po zanimanju, reče, da je bio tipografski, no sada da se bavi agenturkim poslom. Kod njega je pronadjena domovnica, 28 K novaca, jedna knjiga poštanske štedionice, raznih maraka i jedan lotož šifrirani brojevi, kojeg je on imao da otpravi na kralja. Po njegovim odgovorima na kotarskoj oblasti i po sličakvim pričama, što ih je ondje ispričavao kao svoje vlastite događaje iz života, moglo se samo konstatovati, da Bolleku nijesu svi kotači u potpunom redu. Za Sokolovića reče da ga lupao iz bojazni, da će ga starac opijentiti. Ali sada uvidja, da je imao krivo, pa iskreno žali ovaj nemili sukob.

Za jednog Sokolovića, koji je dobio nedažan više modrica po ledjima, od slabe će biti utjehe i ovo Bollekovo naknadno saučelo.

Sjednica opć. Podvrh bila je 31. svibnja. Prisustvovalo joj je 15. odbornika.

Načelnik Šimončić stavio je na dnevni red nacrt i troškovnik za adaptaciju i dogradnju škole u Mirmovcu. — Zaključeno je jednodušno, da potrebite radnje ima provesti opć. poglavarstvo u vlastitoj režiji. Klupa ni pokušava pak da se treba nabavljati, jer da bi se imalo upotrijebiti ono iz škole Podvrh u Samoboru, koja bi se po mnijenju opć. odbora imala napustiti.

Priopćuje se dalje dopis trg. općine Samobor, koja je odredila cijene za šjunak,

koji je potreban općini za ceste. Opć. odbor zaključuje, da se ponovo zamoli općina Samobor, neka bi i nadalje za opć. ceste, koje graniče sa Samoborom t. j. za ceste por. opć. Domaslovec i Rakovica dozvolila besplatno plesak.

Ovo sve s razloga, što samoborski općinari u gornjim por. općinama imaju dosta posjeda, a ipak ih se ne traži, da pomognu izdržavati opć. puteve.

Fanika Budi sestra pok. župnika Alekše Padarčića nudi nagodu i izjavljuje se, da je pripravna dati iznos od 1000 K za siromahe općine Podvrh. Načelnik pita, da li zastupstvo prihvaća ovu ponudu ili želi, da parnicu, koja se vodi kod suda glede valjanosti i prava nasljedstva Padarčićeve oporuke, nastavi. — Zastupstvo prihvaća ponudu Fanike Budi.

Pošto su odbornici Stjepan Trkes i Martin Horvat preminuli, izabire zastupstvo za odbornike namjesto Stjepana, Filipa Trkeša iz Bregane, a umjesto Horvata Stjepana Matijačića iz Podvrha.

Konačno su riješene još neke molbe za potporu, te stvoren zaključak glede otpisa bolno-opkrbnih troškova za više tamopodručnih općinara.

Do rasprave o odcjepljenju por. općine Domaslovec nije došlo na ovoj sjednici. Tim povodom primili smo iz interesiranih krugova ove reške:

Na zadnju sjednicu opć. odbora Podvrh došli su izabrani izaslanici selja porezne općine Domaslovec, da vijećaju sa općinskim odborom glede uvjeta pod kojima bi se mogli odcjepiti od općine Podvrh, kako je to bilo i u „Samob. Listu“ pisano. No do toga nije došlo, jer je delegatima iz Domaslovca rečeno, na općini da se stvar ne može riješavati, pošto nije nazočno 2 trećine odbornika u sjednici. To je istina, da se pravovaljani zaključci ne bi dali stvarati bez 2 trećine opć. odbora, ali je raspravljanje dozvoljeno i mimo gore rečene većine odbora, pak je šteta, da se nije takovom pristupilo i čula se riječ s jedne i s druge strane.

Zaključak se i tako ne može nikakav na brzu ruku očekivati, ali se mirnim raspravljanjem, tako da se čuju od svih strana mnijenja, može najprije doći do svrhe, svrha se stvar ovako ili onako.

Sjednica zastupstva opć. Sv. Martin. Ovo je zastupstvo održalo svoju sjednicu 29. svibnja. Među inim prijedlozima i zaključcima spomenuti nam je, da je zaključeno podnijeti predstavku na vladu, da se odgodi gradnja škole u Pavačnjaku barem na 5 godina, a ona u Sv. Martinu Pod Okicem proširi na dvorazrednu, i to s razloga, jer sada plaćaju općinari 101 posto ukupnog nameta. — Gradit će se zdenac na sajmištu, a gradnja je povjerena Janku Štendroviću iz Ruda. — Josip Korenčić predlaže a zastupstvo jednodušno usvaja, da se prijavi kot. oblasti, da Ivan Novosel mi pušta i dalje trav marvi, svinjama i ljudima. Često se zbivaju nesreće od ovog nadriječnika, koji je već višeput i kažnjen radi svoga nadriječanja, a čini se, da se uz sve to ne kani odreći svoga „zvanja“. Svakako je lijep znak, da i seljaci, koji su često slični ovakim seoskim „živinarima“ i sami svjedoče, da valja svaku pravu zabraniti nevjedama i nasrtljivim nadriječnicima, koji se okoričuju s tuđom lakovnošću. — Mijo Bollek predlaže, da se vladu zamoli za pomoć od 1000 K za navlačenje ceste od Samobora preko Galgova do medje opć. Kinašelo.

Doprinosobna rasprava Za novo-gradnju dvorazredne škole i učiteljskih stanova u Stupniku brv., određena je na dan 17. lipnja 1911. u 10 sati prije podne. Zadaća povjerenstva sastoji u rješavanju pitanja glede gradilišta, te glede odgurnjaja potrebnog građevnog glavnice. Prema troškovniku čina troškovi za školu i učiteljski stan 51.000 K. Voditelj je rasprave žup. izaslanik g. Drag. Vitan, od strane kot. oblasti prisustvoje kot. predstojnik g. M. Kijčec.

Iz opć. Stupnik. U ponedjeljak održana je sjednica stupničke općine, u kojoj je odbornicima priopćeno, da je za gradnju škole u Demerju raspisan 130 postotni namet. Uslijed toga zastupstvo se radije odlučilo na zajam od 30.000 K, da izbjegne gornjem nametu. — Pročitana je nadalje rješenja županijske oblasti, kojom se u načelu odobrava namisao zastupstva, da čitavu općinu podijeli na tri školske općine i to Demerje, Stupnik i Blato — Remetinec. Svaka bi školska općina imala pravo da za sebe gradi školu i nosi ostale školske troškove, ali jamstvo za nužne glavnice ima da preuzme upravna općina. No prije svega treba da budu preslušani svi zainteresirani i treba da se očituju sporazumno sa ovakom podjelom u školske općine, kako je to opć. zastupstvo zaključilo.

Stečaj. Ovdajni trgovac specerajske robe Mavro Herlinger na Trgu Leopolda Salvatora najavio je kod suda stečaj. Trgovinu je zatvorio u utorak.

Stečajnim povjerenikom imenovan je kr. sudb. vijećnik dr. Ivan Hiršl, upraviteljem stečajnine dr. Stj. Orešković, a njegovim zamjenikom dr. Steiner u Zagrebu.

Za pokušaj nagode i za likvidaciju tražbina stečajnih vjerovnika određeno je ročište kod sudb. stola u Zagrebu na 18. srpnja.

Djeca bez nadzora. Redarstvo je opazilo, da se u Starogradskoj ulici kod mosta sjati obilno velik broj djece, koja se ondje sigravaju i natjeravaju. To su često posve malena djeca od 3, 4 i 5 godina, koja su bez svakoga nadzora, te im prijete očita pogibao od automobila, motora i kola. Neki dan bilo je na tom mjestu preko dvadesetero sitne djece. Tom zgodom upozorila je gdje Jurčić redara, da su ta djeca već počela i prosjačiti od prolaznika i izletnika milodare.

Roditelji ove djece opominju se, da vode nužni nadzor nad svojom djecom, da je ne puštaju nasred ceste na pogibao njihova života. Redarstvena je straža upućena, da na to strogo pripazi, te da roditelje koji će djecu puštati bez nadzora, prijavi redarstvenoj oblasti.

Nepopravljiv tat. Miško Telišman, seljak iz Hrastine kbr. 18, čovjek od 50 godina, ima crnu prošlost. Čitav njegov život ispunja jedna neodoljiva težnja, da posegne za tuđim. Gdje može, tu krađe. Kao takav dovinuo se glasa na široko i daleko. Poznaju ga sudovi i zatvori, stražari i žandari. Slobode nikad dugo ne uživa. Čim izide iz zatvora, prvi mu je posao naći zgodu za krađu. Kad nema zato prilike u svome okolišu, zaputi se i dalje, u susjednu Kranjaku, a najviše u Zagreb, gdje je redarstva već dobro poznat gost, a znaju ga i uze sudbenog stola. Kad bi se svi njegovi zatvori zajedno sračunali, iznosili bi, vele, vrijeme od 15 godina. A bilo bi toga i više, kad bi ga baš svi oštećenici tužili. No ima i takvih, koji si sami uzimaju zadovoljstvo na Miškovim leđima. Upravo sada nosi on ranjiva leđa, jer ga neki seljaci kraj Zagreba nemilo isprebijale motikama uhvativši ga na krađu. Kratko vrijeme, što Miško uživa slobodu, upotrebljuje i na prosjačenje. Ima sina, boga, on zove „lazarom“. Dječak je zahrio, žalosno ga i pogledati, kako je sirotan zasitao i dahom i ljetom. Miško tvrdi, da to nije njegovo zakonito dijete, ali ga ipak voda po udaljenim selima i s njime prosjači po kućama.

Ovih dana zaputio se Miško Telišman sa svojim „lazarom“ u Kranjaku. Došli oni u Jesenice sa prekoranim torbacima, izamo će spremati darove dobrih ljudi. Na tome pođu dođoše i do kuće Jože Močnika. Miško videći, da nitoga nije kod kuće, provali se odmah kroz prozor u kuću i popne se na tavan. Tu mu oko zapeo lonac masi i on ga jednostavno upremi u svoju prosjačku torbu. Kad se utrudni Močnikovi opazili, da im manjka masi, pozvorno odmah na Miško, sa boga se čine, da je prosjačio selom. Jože Močnik prijavio je slučaj u Samoboru, poglavarstvu općine Podvrh, u kojoj je Telišman svibanj. Porvan Miško na red prima bez oboljenja

krađu, pače je redarima unaprijed izjavio da zna, rašta mu mu dolaze u pohode.

Ovih dana osudio je sudac g. Helbet Miška na 14 dana zatvora, opomenuvši ga, da se okani krađe, jer da će drugi put gore proći.

„Gospod sudac, gore ne bu od smrti. Kaj da Bog, ljudi i gospoda, to bu. Ja si ne morem pomoći. Se su me dost neki dan ljudi stukli, kad sam kral. Pleća su mi sva sprebita. Dugo već i onak ne bum jer sam 50 let star.“

Čudan je svat Miško Telišman. On sam priznava, da već 30 godina krađe, ne taji nikada počinjene krađe, ali veli da ga nagoni neodoljiva sila, da uzme tuđu stvar. I onda, kad skrušeno obećaje, da ne će krasti, ne vjeruje ni sam u to, pa se brzo popravlja i izjavlja, da se bu čuval od tadbine koliko bu god najveć mogel“. Ističe, da su mu roditelji i dva brata uvijek bili poštenji ljudi a samo njega da progona ta zla kob, pa bi rado, da ga nestane već sa života. Dok s najvećim mirom priča o svojoj krađi, njegove oči ne miruju. One svuda traže, ne bi li gdje bila kakva stvar, koju bi on smio turiti u džep. I ta misao, da nešto ukrade, kopka mu neprestano u duši, tako već od rana djetinstva, pa do današnjeg dana, kako on sam priznava.

Sve se čini, da se tu radi o izrazitoj kleptomaniji, kojoj je podvržen Miško Telišman i koja se bolest smatra obično neizlječivom.

Tjedni sajam. Čizme izrijebane! Na jučerašnjem sajmu izrijebane su napokon davno navještena čizme za vlasnike rogata marve, koji dolaze na ovaj sajam.

U 10 sati do podne razdijelio je trg. bilježnik g. Vuković 66 cedulja od broja 1—66, od kojih je po jedan broj dobio svaki vlasnik rogata marve, dok je isto take brojeve podjedno stavio u vrećicu uz zabilježbu imena osobe, izdanog broja cedulje. Potom je sazvan narod bubnjem k žrijebu, g. Vuković je nazočnima razložio svrhu ovoga žrijebanja, da se je naime u Samoboru sastavio jedan građanski odbor za podignuće sajмова s rogatom marvom u Samoboru, te će za svaku subotu dati izrijebati jedan dar.

Iza toga obavještenja, nastalo je medju žiteljstvom puno veselosti i odobravanja.

Nato je pozvao trg. bilježnik seljaka Josu Mederlina iz Slapnice da povuče jednu brojku, koji je izvukao br. 19., sa imenom seljaka Mike Bošnjaka iz sela Podvrh. Čizme su mu odmah i izručene. Kažu, da je baš isti sretni dobitnik najbolji posjetilac naših sajмова rogatom marvom, pa da je doista i zavrijedio ovu sreću. Buduće subote čeka opet novi kaput sretnoga dobitnika.

Na današnji sajam dovedeno je 588 komada svinja i 66 komada rogatoga blaga, od toga prodano je 135 komada i 17 komada rogata blaga što se može nazvati vrlo povoljnim rezultatom, uzev uobzir da je nastalo sada vrijeme za gospodarske radnje. Opaža se da je cijena kod svinjah znatno popustila jer se je moglo lijepo odojče za peći kupiti za 7—8 K a svinje za klanje po 1 K po 1 kg., živo na vagu.

Krađe. Juri Puntarcu iz Lučkog, općine Stupnik, ukradene su iz staje jedne volje i jedna oglava, sve u vrijednosti od 12 K. Počinitelj nije se mogao pronaći.

Mato Domović, stolar u Gornjem Stupniku prijavio je, da mu je njegov naučnik Vinko Kelečić pobjegao i odnio mu razne robe u vrijednosti od 49 K 40 fil. — Slučaj je prijavljen kr. kot. sudu.

Redarstvene vijesti. Fjakeri S. T. i G. B. posvadiše se medju sobom na ovdajšnjem kolodvoru. Nakon kletvi i galame svršlo je lagred sa tučnjavom. Oba su prijavljena redarstvenoj oblasti.

Radi nedopuštena prosjačenja pritvorio je redar Barbara Oštrić-Lakinec iz Piješovice. Kad je pušten na slobodu, počela je odmah dalje prosjačiti, pa je stoga ponovo uspješna. Miše Sečen iz Rakovice, sav saprijan i odbran usprot najgoru zabranu prosjači po kućama u Samoboru i dočinja prolaznicima. Redar je i njega pritvorio.

Društvene vijesti.

Hrv. Sokol u Samoboru. Sastanak za današnji izlet u Rude je u Sokolani u 2 sata poslije podne. Kod ovoga će izleta sudjelovati prvi put novo ustrojena sokolska fanfara.

Odgovorni urednik: dr. Mijo Juratović.

Vozni red na samoborskoj željeznici od 1. lipnja 1911. je sljedeći:

Vlak odlazi iz Samobora u Zagreb, 5:45, 7:30 i 11:30 prije podne, 1:10 i 5:37 poslije podne te u 8 sati uveče.

Nedjeljom i blagdanima kreće još vlak u 9:30 sati na večer.

Iz Zagreba u Samobor kreće vlak u 5:48, 7:30 i 11:30 prije podne, 2:30 i 5:30 poslije podne, te 8:03 uveče.

Nedjeljom i blagdanima kreće još vlak u 1:14 i 3:30 popodne, te u 9:33 sati uveče:

Vlak radnim danima u 5:30 poslije podne u opć.

Svezke voznih karata, valjane za vožnju Zagreb—Samobor stoje za II. razred K 8-40 III. razred K 560.

Mlin

sa 4 kotača, na vrlo prometnom mjestu, prodaje se dobrovoljno. Ovaj se može upotrijebiti i za kakav drugi posao, koji treba pogon, budući da je voda dosta jaka.

Poblize kod vlasnika mlina g. Nikole Čebušnika u Samoboru.

Dućan i stan

iznajmljuje se u kući potpisana u Rambergovoj ulici, u neposrednoj blizini trga.

Upitati se kod Josipa Bračuna

U centralnoj kavani

od danas počamši svaki dan svježi

sladoled i led. kava.

VINO

prodaje potpisana uprava uz niže označene cijene godišta i to:

Stolno bijelo vino godine	1908.	100 lit	po 60 K
Talijanska graševina	1908.	100 lit	po 56 K
"	1909.	100 lit	po 80 K
"	1909.	" lit	po 70 K
Traminac	1908.	" lit	po 80 K
"	1909.	" lit	po 70 K
Portugizac	1909.	" lit	po 60 K

U bačvama naručitelja postavo kolodvor Zaprešić u najmanjem kvantumu od 100 litara.

Uprava vlastelinstva

baruna dr. Geyze Raucha

Lažnica, pošta Zaprešić.

U ljetnoj vraćini

najradije se pokazuju razne svinjske bolesti. Proti tim bolestima je

SKROFIN

vrlo uspjehno desinfekciono sredstvo od prokušane vrijednosti, koje ubija sve bolesti, koje se sa hranom unose u svinjama u želudac, te ih tako čuva da ne oboli.

Dobiva se samo u ljekarni:

M. KLEŠČIĆA U SAMOBORU.

Skladište kraljevskog DREHEROVOG PIVA

A. NAGODE, Samobor, Starogradska ulica br. 41.

ima svagda na zalih piva u buretima i bocama. — Ljekovito pivo sv. Ivana. — Posebni specialitet piva za nervozne u staklenim bocama i bocama od kamena.

Pivo najbolje kakvoće.

14

Cijene umjerene.

K poboljšanju općih prilika bez sumnje će mnogo doprinjeti „Medjunarodna pripomoćna zadruga“

„BALKAN“

Ovo je jedina zadruga koja i bez liječničke pregledbe prima sve zdrave osobe, a u dobi od 15 do 80 godina, što ne prima niti jedno osiguravajuće društvo na svijetu.

Držimo da nam je dužnost upozoriti na našu zadrugu, koja je na narodno-gospodarstvenom temelju osnovana, pa je sa svojim neznatnim uplatama pristupaćna i najširim slojevima.

Zadruga „Balkan“ dijeli se u kola, u kojima imade po 400 (u starijim kolima od 60 do 80 god.) odnosno 500 (u mlađim kolima od 15 do 60 god.) zadrugara. Kada jedan zadrugar nekoga kola umre plaćaju ostali zadrugari iz toga kola za njega odnosno posmrtninu, kako to određuju §§ 8. i 9. zadr. pravila. Potpunu visinu upisane svote, bez ikakvih očitaka isplaćuje zadruga već nakon 6 mjeseci članstva. Posmrtnina se isplaćuje poslije ovoga roka i u slučaju samoubojstva i bez razlike da li je kolo u koje je član upisan popunjeno ili ne. Osim toga podjeljuje zadruga svojim osiromašnijim članovima nakon jednogodišnjeg članstva značajne novčane potpore.

Koliko prednosti pruža zadruga „Balkan“ može se najbolje vidjeti iz toga, što je zadruga svojim zadrugarima do kraja studenoga pr. g. isplatila preko 400.000 K (četiri stotine hiljada kruna) posmrtnina i potpora, te iz sljedeće tabele upisanih pristojbi i uplata:

1. za upis osobe u dobi od 15—40 g. plaća se 12 K sa pravom na posmrtninu od 1000 K.
 2. za upis osobe u dobi od 41—60 g. plaća se 13 K sa pravom na posmrtninu od 1000 K.
 3. za upis osobe u dobi od 61—80 g. plaća se 21 K sa pravom na posmrtninu od 1000 K.
 4. za upis osobe u dobi od 61—80 g. plaća se 32 K sa pravom na posmrtninu od 2000 K.
- Kasnije plaća se samo godišnja članarina od 4 K, te mali posmrtni prinosi koji kod

sub 1. spomenute uplatine iznose 2 K.					
1.	2.	3.	4.	5.	6.
3	5	8	8	8	8

Sjedište zadruge „Balkan“ jest u Zagrebu (poslovnica: Gundulićeva ulica 29), a podružnica se nalazi u Sarajevu (poslovnica: Ferhadija ulica 59) Zadruga je protokolirana po velesl. kr. sudb. stolu u Zagrebu pod br. 2141 gr. R. 1906.483 i koncesionirana po c. kr. zajedničkom ministarstvu financija u Beču pod br. 10392 B. H. 1908., te stoji pod kontrolom visokog trgovačkog suda u Zagrebu kao i u Sarajevu i osim toga pod nadzorom vis. zem. vlade u Sarajevu. Sve daljše upute podijeljuje odmah ravateljstvo.

„Medjunarodna pripomoćna zadruga“

„BALKAN“

Gundulićeva 29. ZAGREB. Gundulićeva 29.
Telefon br. 323 Podružnica: Sarajevo.
Brojovni naslov: „Balkan“ Zagreb.

Uspješno se oglašuje u
„Samoborskom listu“

Kupite
za
Kašelj
promuklost, sluzavost,
katar i kašalj hripavac
KAISER-OVE
prсне karamele
sa tri emerike
6900 svjedodžbi od liječnika
i privatn. potvrđuju
sigurni uspjeh.
Omet 20 i 40 fl., svežanj 60 fl.
Dobiva se kod
MIRKA KLEŠČICA
Kneževića u Samoboru.

Opće poznata
Ojačeka
MARIJINA
NAST
reži se uspješno protiv pluća,
nadaže za učvršćenje lica, za
slabu ruku itd.
Cijena je: 1
i veliki lončić K 1.—
i mali lončić K —70
Daje se posuđen i to
najmanje 2 vešnja ili 3 mala lonč.
Lijekarna Rajal Bojler postala
Ivana Gverbovića,
OŠJEK I, Slavonija.
U Samoboru se dobiva u ljekar-
nici M. KLEŠČICA.

Trgovina M. Škarek

preporučuje

najjeftinije francusko ulje bez mirisa, banatsko brašno, fine kave, čaja, groždica, badema, kao i svu ostalu specerajsku robu, nadalje svoje veliko skladište limenog, emailovanoga i drvenog kuhinjskog posuđa uz vrlo umjerene cijene.

Rendez-vous Samoboraca u Zagrebu.

Svratište k „Lovačkom rogu.“

Nožo i krasno uredjene sobe s električnom rasvjetom. Elegantna restauracija. Izvršna kuhinja, dobro vino i pivo, brza i točna posluža. Cijene umjerene.

M. Pilić, svratištar

HOTEL PENZIJA SAMOBOR

najljepše i najugodnije boravište za
lječilišne goste, ljetovanje i izletnike.
Sobe uredjene sa svim komfortom, izvršna restauracija, slastičarna i kavana. — Sjeme bačve. Lijepa lječilišna dvorana. Centralni položaj.
Veoma jeftine cijene! Cijela opskrba sa stanom na dan po osobi od 6 K i dalje. Početak sezone 1. svibnja.

Čateške toplice.

Akrathoterma prve vrste, temperatura 40 — 42 °R, izvršno djeluje protiv uloga, reumatizma, bolima u mišićima i udovima, neuralgiji, kožnim bolestima, eksudatu i t. d. — Stanovi i kupali. bazeni nanovo sazidani, odgovaraju svjema higijenskim zahtjevima. Dobra i jeftina opskrba. Kupališni liječnik dr. M. Juratović. — Daljnje obavijesti daje uprava Čateških toplica, pošta Brežice.

Ignatz Deutsch i brat Zagreb, Nikolićeva ulica 8. (Pravo svratište k „Janjetu“)

ASFALTNO PODUZETNIŠTVO

Izvršava sve asfaltnike radnje sa naravnim asfaltom, poliriva brovove sa drvenim cementom, kamencem, i asfalt-lijepankom, izrađuje vjetrove. — Specialitet: podizanje sa krasovima parternih stambenih i asfalt. Preuzima za sve izvedene radnje višegodišnje jamstvo. — Ovo je skladište Brežičke tvornice cementa „Union“. Drži uvijek na skladištu sve vrste građevnog materijala. Dobavlja sve tehničke potrebitne za tvornice, obrt i gospodarstvo.
Cijene i upute daje se rado i besp.

DUNAV

osjegurajuće društvo u BEČU
(Društvena jamčevna imovina 42 milijuna kruna)

osjegurava uz najpovoljnije uvjete
život, proti vatri, proti prevalej kradji, tuđi te
staklo i transport.

Glavno zastupstvo za Samobor i okolice imade g. Gjuro Francković ml.